

Twente ideaal achterland voor jazz en pop

Twente verliest de studie jazz en pop van ArtEZ. Beseft de hogeschool wel voldoende wat dit betekent voor Twente?

door **Hans Arnoldy**

Be good and tell it. Maar wel in die volgorde. Dat dacht ik toen ik de berichten las over het verhuizen van de afdeling jazz en pop van Enschede naar Zwolle en, of Arnhem. Wat nou Enschede Muziekstad? Natuurlijk staat of valt dat niet met het hebben van een conservatoriumopleiding in de stad. Waar maar enkele tientallen studenten - deels ook nog afkomstig uit Duitsland - hun hoogste muziekopleiding volgen. Maar de impact is groter dan die weinig indrukwekkende getallen. Topopleidingen trekken kwaliteit, topdocenten en talenteerde leerlingen. Ze vragen om een passende infrastructuur, zoeken verbinding met bestaande podia, of creëren deze zelf. Bij de universiteit heten dat 'spin offs'. Initiatieven voortkomend uit talenten die zich ontwikkelen. Het jong talent dat inspiratie en energie verschaft aan een samenleving. Terecht dus dat cultureel Twente - ja, ik schaal bewust op - zich verontwaardigd toonde toen afgelopen maand dat nieuws over het voorgenomen besluit van ArtEZ Conservatorium Enschede naar buiten kwam. Maakt Enschede het predicaat 'Muziekstad' nog wel waar? Vooropgesteld: het staat ArtEZ volledig vrij te besluiten wat het

“ Is het culturele klimaat in Zwolle of Arnhem zoveel beter dan in Enschede? ”

Hans Arnoldy

wil, een buitenstaander als ondergetekende heeft daar geen fluit mee te maken. Het conservatorium is immers een zelfstandige en private rechtspersoon. Maar is die autonomie dan totaal onbegrensd? Of is er ook nog zoiets als een maatschappelijke context? De aanwezigheid van een conservatoriumopleiding heeft duidelijk ook die maatschappelijke component, die uitstraling op en die wisselwerking met het culturele klimaat in haar omgeving. Overminderd haar autonome positie kan zij haar maatschappelijke context toch niet negeren?

Dat maakt nieuwsgierig naar de argumenten. Zijn het kostenoverwegingen? Wat bespaar je als je de dienstverlening alleen verhuist? En de infrastructuur in Enschede in stand blijft voor een beperkt aantal achterblijvende specialismen? Is er een grotere toeloop van studenten te verwachten als de opleiding naar Zwolle en Arnhem gaat? De Duitse instroom zal daardoor niet groeien. Is het culturele klimaat in Zwolle of Arnhem zoveel beter dan in Enschede, Muziekstad? Nogmaals, dat gaat ons niet aan, maar als het voor de buitenstaander gissen is naar de beweegredenen, dan zorg dat niet voor begrip.

'Positionering en profilering van de drie verschillende ArtEZ-vestigingen', heet het volgens ingewijden. De afdeling Jazz en Pop wordt geconcentreerd in Zwolle en Arnhem. Net als de afdeling Klassiek enkele jaren terug al verhuisde van Enschede naar Zwolle. Hoe voor de hand liggend was dat al, met een toonaangevend symfonieorkest hier in de stad, met een Nationale Reisopera, met verschillende schitterende podia! Wat naar het inzicht van ArtEZ in Enschede blijft is MediaMusic, Muziektherapie, Docent Muziek en Popacademie. Zo moet de

■ 'Ook muziek draagt bij aan het beeld van Twente dat we zo graag willen uitdragen.' foto Toma Tudor

hoogwaardige muziekvakopleiding in deze regio worden geborgd. Jammer alleen als de core business uit Enschede zou verhuizen. Positionering, profilering. Een duidelijk assortiment aan dienstverlening dus, wat kan je waar halen. Da's mooi, maar het zou beter zijn als vraag en aanbod en niet in de laatste plaats het bestaande culturele klimaat meer zouden meewegen. Zeker als kosten en/of leerlingaantallen kennelijk geen doorslag geven. Het ware handig geweest als de directie haar voorgenomen besluit beter had gemotiveerd. Het lijkt te gaan

om een profilerings- en positioneringsvraagstuk tussen Zwolle, Arnhem en Enschede. Niets mis met de twee provinciehoofdsteden, maar voorwaar, Twente is met zijn 600.000 inwoners toch evenzeer een centrum van betekenis. Dat pretenderen we althans. Met goede voorzieningen, uitstekende opleidingen, toonaangevende bedrijven, een prachtig sportklimaat, een soort van vliegveld en gemeenten met cultuurhuizen die er toe doen. Kortom, een attractief leefklimaat voor nu en een verre toekomst. Muziek is weliswaar maar een

stukje van de culturele waarden, maar ook dat draagt bij aan het beeld van Twente dat we willen uitdragen. Een belang dat uiteindelijk draait om kwaliteit en toekomst van ons leefgebied. Get connected! Over het dreigende vertrek van een jazz- en popafdeling heen, gaat het om waar we voor staan en wat we willen met onze regio. We beschikken over prachtige faciliteiten in de Twentse steden, de mooiste podia, werkelijk unieke

plekken als Jazzpodium De Tor, Veszaktheater, Concordia, Metropool, Naxt, het Muziekhotel, Nix BBBluesclub, enz. Aan infrastructuur ontbreekt het niet. Maar de inhoud moeten we niet weg laten glijden. Positionering en profilering prachtig. Maar dat maken we alleen waar als er ook inhoud onder ligt. In zijn reactie in deze krant zegt de Enschedese cultuurwethouder Jeroen Hatendoer zich zorgen te maken over de ontwikkelingen bij ArtEZ.

Ook uit de gemeenteraad komen die geluiden. Da's mooi, maar wat gaat Hatendoer dan doen? Voor dat hij wethouder werd stond hij als ondernemer voor enkele geslaagde initiatieven zoals in Samsum en later MacBerlijn. Niet alleen woorden, maar ook daden dus. Als overheidsbestuurder heeft hij een andere rol maar daarin past zeker het initiatief tot en het krachtig uitdragen van een actief cultuurbeleid. Alsjeblieft op Twentse schaal. Vaak gaat dat over geld. Maar lang niet alleen. Ook de positionering (daar heb je het weer) van onze verworvenheden ten opzichte van de provincie. De regio Twente staat voor schitterend waarden en een belang van betekenis. Wie pretendeert het oosten te dienen kan niet om Twente heen, maar dan moeten wij wel onze rol pakken. Een ArtEZ bijvoorbeeld zal zich willen profileren en positioneren op plekken die er voor dit instituut toe doen. Maakt Twente genoeg duidelijk wat we hier samen hebben? Kennelijk niet.

In dit verhaal lopen het private instituut ArtEZ, de gemeente Enschede, waar een deel dat instituut al jaren is gevestigd, en de regio, ongelijkwaardig door elkaar heen. Met de provincie nog eens op de achtergrond. Dat er samenhang is mag duidelijk zijn. De kunst is die belangen zo goed mogelijk af te stemmen. Voor wie pretendeert Muziekstad te zijn, ligt hier een schone taak.

En ArtEZ: zolang uw voornemen niet is het uiteindelijk totaal saneren van de Enschedese vestiging - zoals Albertjan Peters afgelopen week enigszins cynisch in deze krant opperde - laat in uw afwegingen over de positionering en profilering van uw instelling dan beter meewegen welk achterland u bedient en hoezeer dat in de interactie beider belangen ten goede komt. Twente is zo slecht nog niet voor jazz en popmuziek!

Auteur is voorzitter van de raad van toezicht van Kaliber Kunstenschol en ex-voorzitter van Jazzpodium De Tor. Hij schrijft dit stuk op persoonlijke titel.

